אמפליאציע אונ' אלטעראציע
על תקנות דקהלתינו יצ"ו

Amsterdam, [5]541 [i.e. 1781]

Copy held at Hebrew Union College

RBR D 136 [(2)]

YidNed 427

Transcription:
Ronny Reshef & Mirjam Gutschow
2023
Copied into text file:
2024

Version 2023
Transcribed using Transkribus
doc 1314433

[1r]

אמפליאציע

אונ' אלטעראציע

על תקנות דקהלתינו יצ״ו

ועל ידי דיא עדלי

גרוש אכטבארי הערן

בורגרמיינשטרן אונ'

רעגירש

דיזר שטאט

אמשטרדם

אפראבירט

דען 5 יוני 1781

בדפוס

אלמנה עם יתמי

המנוח כה' **יעקב פרופס** כ״ץ זצ״ל

בשנת **תקמ״א** לפ״ק

[1v]

[empty]

[2r]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

דעם נאך

פרנסים וג״צ דקהלתינו יצ״ו

פון

צייט צו צייט אונטר פֿונדן הבן דש הגבאות
מבה״כ הגדולה מחמת צו נעמנדי
קוואנטיטעט עניים ואביונים שעל ידי זה תכבד
העבודה באופן דש ע״י איש אחד וועו שוינט נאך
זוא באמונה שלימה זריז ומהיר במלאכתו איזט . ניכֿט
כהגון . נור מיט העכֿשטר דיסאורדרי ווערט וואהר
גנומן . וגורם חיזק גדול לקופה של צדקה . ומה גם
דש מצד אחד מיום ליום אביונים ועניים תושבים
בכאן ואורחים עניים הבאים לכאן הולכים ומתרבים
זיין . ומצד אחר ההכנסה בקופה של צדקה ע״י
מיעוט מו״מ הולך ומתמעט איזט :

ובכן
מוכרחים אנחנו אום ניכֿט לגמרי בויטן
שטאנד צו גרייכֿין . צייטליך מיטילן צו
הערשטעלונג בייא הענדן צו נעמן כדי דיא
דירעקציאן אונ' אדמינישטראציאן מבתי כנסיות
וההוצאה והכנסה מקופת הצדקה על צד היותר

ב ב 2 2

טוב

[2v]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

טוב וואהר גנומן זאל ווערדן . באופן אין שטאנדי
צו קענן בלייבן אום דיא לאשטן וההוצאות מבתי
הכנסיות צו קענין פֿולטוהן . והעניים כדי ספוקם
צו קענן פֿארזעהן :

בכן
הבן רעגירנדי פדנסים וג״צ כפי תקון
ק״ב מתקוני קהלתינו אצלם מצרף
גוועזן אלי אלטי פרנסים וג״צ :

ובהתוועדם
יחד נאך רייפֿליכה
דעליבעראציאן בהסכמה אחת
רעזאלוויהרט . יעדאך ניכֿט נור אין ערוואַרטונג
פֿון גונשטליכֿה אפראבאציאן מן דיא עדלי גרויש
אכטבארע הערן בורגרמיינשטרן . אונ'
רעגיררש בעיר הזאת ה' יר״ה דיא פֿולגנדי
פֿרענדרונג אונ' אמפליאציען בתיקוני קהלתינו :

דש
מהיום והלאה דש קולעגיא מן פרנסים לבד
זאל בשטיהן אויז שבעה פרנסים זונדר
ג״צ . וכל חד מהם זאל שני שנים רצופים אין
רעגירונג בלייבן . וע״י חברות פרנסים הנזכרים זאלין
אלי זאכֿן קונסערנירנדי הבתי כנסיות . גם הקבלה
וההוצאות ממון על ידם ווערדין וואהר גנומן :

וכדי

[3r]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

וכדי
דש ההוצאות ממון על צד היותר טוב
זאל אויז גפֿיהרט ווערדן . זוא זאל תמיד דער
פֿיצעפרעזידענט פּרנס בזמנו שני חדשים רצופים
הקבלה וההוצאה ממעות מוזין וואהר נעמין .

דהיינו
כּמו הפרנסים בהתוועדם רעגולירן ווערדין .
אונ' דז זעלבגי פֿאשט גשטעלדי אונ' רעגולירטי
אויז גאבי ניכֿט נור בחדר הקהל במעמד הפרנסים כפי
איר גמאכֿטי בפאלונג אונ' ניכֿט בויסן דעם גשעהן זאל .
אונ' אורדענטליך בפנקס הקהל אן נאטירט ווערדן .
אונ' זעלביגן פנקס כמו שארי פנקסים השייכם לבתי
כנסיות וקהל יצ״ו תמיד בחדר הקהל מוזין
בלייבן ברואין :

דש
פֿערנר הפרנס וועלכֿי אין זיטצונג פֿאלגט
דעם פֿיצעפרעזידענט . הגבאות מבקוד
חולים זאל מוזן וואהר נעמן :

באופן
דש דיא צעטלש מהעניים חולים זאלין
על ידי הרופאים מב״ח מוזין גבראכֿט
ווערדן בחדר הקהל . ועל ידי פרנסים אורדאנירט
אונ' רעגולירט ווערדין . וואש אונ' וויא פֿיל אן בל חד
מהחולים הנזכרים על צעטילס הנ״ל . כל שבועה

3

משך

[3v]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

משך זמן החולאת גגעבין זאל ווערדן . אונ' זאלכֿש
זאל דען ע״י הפרנס הנזכר אן החולים אויז גטיילט
ווערדן . דש כל הנ״ל באופן הנזכר ע״י הפרנסים
בולם בזה אחד זה נאך דיא אורדרי פֿון איר זיצונג

זאל מוזן וואהר גנומן ווערדן שני חדשים רצופים
בלי שום שינוי :

אכן
באם הפרנס וועם זיין בעהרט איזט הנ״ל
וואהר צו נעמן . ח״ו על ידי קראנקהייט או
זונשטן רעכֿט מעסיגין אורזאך פֿרהינדרט מעכֿט ווערדן
זעלבגש וואהרר צו נעמין . אזי זאל הפרנס דער איהם
אין זיצונג ן אורדרי פֿולגט זאלכֿס מוזן וואהר
נעמין :

אונ'
דעם נאך בשנה הזאת שלשה פרנסים אונ'
גבאי בקור חולים אב גיהן אונ' אלזוא נור
שלשה פרנסים אין דיהנשט בלייבן :

בכן
זאל בעת הבחירה הבעל״ט ארבעה פרנסים
נבחרים ווערדן . וועלכֿי דען עם השלשה הנשארים
אויז מאכֿן מנין שבעה רעגירנדה פרנסים . ובשנה האחרת
זאלין שלשה פרנסים נבחרים ווערדין . במקום השלשה
דיא דען אויז דיא פֿונקציע טרעטין . ובה יהי' שנה

אחד

[4r]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

אחד שנה . פעם אחת ארבעה . ופעם אחרת
שלשה פרנסים עליגירט ווערדן :

ובאם
ח״ו חד מהפרנסיס תוך שנה ראשונה
מהבחירה שלו מעכֿט נפטר ווערדין .
אזי זאל בזמן מן דיא דא אויף פֿולגנדי בחירה . איין
אנדר פרנס למלאות מקום הנפטר נוסף על השלשה
או ארבעה פרנסים הנבחרים בעת ההיא נבחר
ווערדן . באופן דש תמיד אונ' אלין פֿאלס דיא צו
עליגירנדי עם הפרנסים הנשארים שבעה במנין
מוזן זיין :

דש
מהיום והלאה יחידי קהלתינו . במקום
שצריכים שיהיו ימי שנותם חמשים שנה

להיות ראוים להבחירת הנ״ל . כמו שנזכר
בתקון **א** באמפליאציע מתקוני קהלתינו .
אין דאטא דאן 5 מייא 1747 זוא בלד
זעלבגי גרייכֿין שנת ארבעים וחמשה לימי שנותם זאלין
מעגין נבחר ווערדן . יעדאך היראונטר זאלן ניכֿט נכלל
זיין היחידם וועלכֿי פֿאר הער שוינט גבאי צדקה זיין
גוועזן . וועלכֿי כמו מקדם נבחר מעגין ווערדין :

4

ובכן

[4v]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

ובכן
ווערדן היר מיט אלי ארטיקולען מהתקנות
הישנם מקהלתינו אונ' דערא סוקסעסיווע
אמפליאצין אונ' אלטעראציען פֿר זוא וויט בייא דיזן
אנדרשט . רעגולירט אונ' פֿראורדינרט איזט . אנולירט :

אכן
פֿר זוא ווייט אן זעלבגי על ידי זה קיינה
פֿרענדרונג פֿראורזאכֿט איז . בלייבן זיא אלי
בתוקפם וחוקתם :

כל הנ״ל נעשה באמשטרדם
דען 23 אגוסטוס 1780
שהוא למנינינו כ״ב מנחם
תק״מ לפֿ״ק

בייא
נאנטרי רעזומציא הבן דיא אלטי אונ'
רעגירנדי פרנסים וג״צ אין קונסידעראציע
גנומן דש ה״ה כה״רר אייזק בפ״ו כה״רר מיכאל
בחור אין דיא יונגשטי בחירה בשנה שעברה נבחר
איז ווארדן . כמו ער אויך עד דאטא וואהר נעמט
הג״צ מבה״כ הגדולה אונ' כפי תקנות ישנות איהם
קומפעטירט אחד כלות שנה ראשונה להיות עוד

שנה

[5r]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

שנה אחת גבאי בקוד חולים . אונ' זאלטי שלא
בדין זיין איהם דא פֿון צו פריווירן :

בכן
איזט בינינו נאנטר בהסכמה אחת
רעזאלוויהרט . יעדאך כה״ג ניכֿט נור
אין ערוואַרטונג גונשטליכֿי אפראבציע מן דיא עדלי
גרויש אכטבארע הערין בורגרמיינשטרן
כנ״ל דש ר' אייזק הנ״ל בהבחירה שיהי' בלילה
ראשונה דחה״ם סוכת שנת תקמ״א הכע״לט . זאל
ווערדן קונטינואירט להיות גבאי בקור חולים שנה
אחת :

ובכן
זאל דיא וואהרנעמונג מבקור חולים
וועלכֿי בייא פֿארשטינדי רעזאלוציאן אן
פרנסים בזמנם אויף גטראגן אונ' דעמאנדירט איזט /
התחלה הבן בבחירת פרנסים בשנת הקמ״ב
לפ״ק :

בלייבנדי
אל סש פֿערנר רעזאלוויהרטי
כנזכר לעיל בתקפֿו ובחזקתו :

נעשה ביום הנ״ל .

ג א 1 3

אונטר

[5v]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

אונטר צייכנט
על ידי
רעגיהרנדי פרנסים
וג״צ יצ״ו

פ״ומ הר״ר יאקב בר הירש פינטא פרנס החודש
פ״ומ הר״ר יאקב במוה״רר אברלי לוי מהאג
פ״ומ הר״ר זיסקינד בן הר״ר תנחום

פ״ומ הר״ר יונה בר ליזר הענא
פ״ומ הר״ר זעליג בה' משה יוקלת
פ״ומ הר״ר שמעון בן פ״ו הר״ר נתן לוי ראטרדם
ג״צ הר״ר אייזק בן פ״ו הר״ר מיכאל בחור
גב״ח הר״ר בענדיט בן הר״ר לימא ווינג

אלטי פרנסים
וג'צ יצו'

פ״ומ הר״ר מיכאל בר נתנאל בחור
פ״ומ הר״ר יוסף בר יחיאל האש
פ״ומ הר״ר ליב בן פ״ומ הר״ר אלי' פוזנין
פ״ומ ה״רר אנשיל בה' אברהם שול האף

פו״מ

[6r]

אמפליאציע און' אלטעראציע

פ״ומ הר״ר מהרם בן הר״ר דוד מארשן
פ״ומ הר״ר הירץ בר שמעון יפה
פ״ומ הר״ר אלי' בן פ״ומ הר״ר משה נייאמעגן
פ״ומ הר״ר מרדכי בן פ״ומ הר״ר זיסקינד לוי עמדין
פו״מ הר״ר יעקב בן פ״ומ הר״ר משה ר״פ
פ״ומ מוה״רר הירץ בן פ״ומ הר״ר ליזר כהן
פ״ומ הר״ר משה בן פ״ומ הר״ר עקיבא פלעש
פ״ומ הר״ר גומפל בן הר״ר שמשון וואלפינביטל
פ״ומ הר״ר אברהם בן פ״ום הר״ר אלחנן פלעש
פ״ומ הר״ר גומפל בן פ״ומ הר״ר דוד וויזל
פ״ומ הר״ר זעליג בן הר״ר שמשון בארקום
ג״צ הר״ר יעקב בן פ״ו הר״ר אברהם קוריעל
ג״צ הר״ר אברהם בן פ״ו הר״ר אלחנן נייאמעגן
פ״ומ כ' וואליף בר יצחק פיורדא
ג״צ הר״ר מאיר בן הר״ר שמשון וואלפינביטל
ג״צ הר״ר אברהם בר משה אובנר
ג״צ הר״ר שמעון בן פ״ומ הר״ר דוד וויזל
ג״צ הר״ר אייזק בן הר״ר ליברמן המבורגר
ג״צ הר״ר חיים בר מאיר ירוחם
ג״צ הר״ר ליזר בר יעקב לוי גנץ
פ״ומ הר״ר סיקינד בר וואליף רענז

ג״צ כ' ליפמן בן פ״ומ הר״ר וואלף רינטל
ג״צ כ' ליב בר מענדלי רופא

ג ב 2 3

פאלגט

[6v]

פאלגט רעקוועשט

פאלגט רעקוועשט
אן דיא עדלי גרויש אכטבארע
העריץ בורגרמיינשטרן אונ'
רעגירדש בעיר אמשטרדם

געבין
אונטרטעניגשט צו קענין פרנסים
וג״צ פֿון דיא הויך טייטשי יודן
נאציאן אין דיזן שטאט דש דיא סופליקאנטען בצירוף
אלטי פרנסים וג״צ דקהלתינו ניטיג אורטיילט
הבן . צור נוצין מבתי הכנסיות וקופה
של צדקה שלהם צו רעזאלוירן דיא אן דיזן
אנעקסירטי . אמפליאציע אונ' אלטעראציע
אין דערא תקנות הקהלה .

יעדאך
ניכט נור אין ערווארטונג פֿון דיא
גונשטליכה אפראבאציאן פֿון איר

עדלי

[7r]

אמפליאציע אונ' אלטעראציע

עדלי גרויש אכטבארע . מיט הין ווענדין
זיך דיא סופליקאנטען אן איר **עדלי גרויש**
אכטבארע . מיט רווערענטליכה אן זוכֿון אום
אירה **גרויש אכטבארע** אפראבאציע צו וועגין
ערלאנגין : זולכיש טוהנדי וכו' .

על זה איזט ע״י **עדלי גרויש**
אכטבארע העריץ ערשטליך
פראוויזיאנעל דישפאנירט כמו
פולגט .

בורגרמיינשטרן און' **רעגיררש**
פֿון דער שטאט אמשטרדם הבן אויף אן
זוכין מן פרנסים פֿון דיא הויך טייטשי יודשי
נאציאן אין דיזה שטאט פערמיטירט פֿר דש יאר

זיבן פרנסים און' קיין גבאי אן צו שטעלין .

נור

[7v]

אמפליאציע און' אלטעראציע

נור דיזה בדיהנונג ביניהם על צד היותר
טוב צו פרטיילן .

בלייבנדי
וויטר איר פערנרי גטאהני
אן זוכן . אין דעליבעראציאן באיזה
אופן אחר כלות שנה הזאת גהאנדלט זאל
ווערדן . וואור צו פרנסים הנ״ל זיך דען אן איר
עדלי גרויש אכטבארע זעלין מוזן אדרעסירן
און' העכשט דערא גוטפונדונג פר נימין :

אקטום דען 10 נאוועמבר 1780

פרעזענטיבוס אלי דיא הערין בורגרמיינשטרן
אויף אורדאנאנציא פון איר
עדלי גרויש אכטבארע הנ״ל

נחתם ע״י סעקרעטאריס

א' . פון שלינגעלאנד

פאלגט

[8r]

אמפליאציע און' אלטעראציע

פאלגט פינאלע דישפאזיציאן

בורגרמיינשטרן און' **רעגיררש**
פֿון דיא שטאט אמשטרדם דישפאנירנדי
אויף דיא אן זוכֿין פֿון **פרנסים** און' ג״צ פֿון
דיא הויכטייטשי יודשי נאציאן אין דיזה שטאט אן
איר **עדלי גרויש אכטבארע** גטאהן .
אפראבירן דיא **אמפליאציע** און'

אלטעראציא אין איר תקנות הקהילה אן
דיזן נעבשט איר סופליק אנעקסירט :

אקטום דען 5 יוני 1781

פרעזענטיבוס אלי דיא הערן בורגרמיינשטרן
אויף אורדינאנציע פון איר
עדלי גרויש אכטבארע הנ״ל

נחתם ע״י סעקרעטאריס

ה' . נ' . האסעלאר

[8v]

[empty]